

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОТОРИЦЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ
СОКАЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
вул. Зелена, 134, с. Поториця, Червоноградський р-н, Львівська обл., 80038, potorycia@ukr.net, код
ЄДРПОУ 23947021

НАКАЗ

13 липня 2025 року

№

Про затвердження та введення в дію:

Правил перебування учасників освітнього процесу

та організації освітнього процесу в укритті,

Правил пересування учасників освітнього процесу

до місць укриття та у зворотному напрямку,

Правила підвезення здобувачів освіти та алгоритму дій водія шкільного

автобуса, супроводжуючих осіб та здобувачів освіти у разі виникнення

надзвичайної ситуації під час руху шкільного автобуса та оновлення

алгоритмів

Відповідно до Кодексу цивільного захисту України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку реалізації експериментального проекту, щодо посилення безпеки освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти в умовах правового режиму воєнного стану та з метою створення безпечних умов здобуття загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1245, Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, включення об'єктів до складу та виключення таких об'єктів з фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138 (зі змінами), Концепції безпеки закладів освіти, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 301-р та з метою створення безпечних умов проведення освітнього процесу в закладі, збереження життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила перебування учасників освітнього процесу та організації освітнього процесу в укритті (Додаток 1).
2. Затвердити Правила пересування учасників освітнього процесу до місць укриття та у зворотному напрямку (Додаток 2).
3. Правила підвезення здобувачів освіти та алгоритму дій водія шкільного автобуса, супроводжуючих осіб та здобувачів освіти у разі виникнення надзвичайної ситуації під час руху шкільного автобуса (Додаток 3).
4. Оновити та затвердити алгоритми:

✓ Алгоритм поведінки з вибухонебезпечними предметами

- ✓ Алгоритм дій, якщо трапився завал будинку
  - додаток 4.
  - додаток 5.

- ✓ Алгоритм дій при обстрілах житлових будинків
  - додаток 6.

- ✓ Алгоритм дій водія шкільного автобуса під час сигналу «Увага!Повітряна тривога!»
  - додаток 7.

- ✓ Алгоритм дій вихователя по довозенню учнів шкільним автобусом під час сигналу «Увага! Повітряна тривога!»
  - додаток 8.

- ✓ Алгоритм дії під час ядерного вибуху
  - додаток 9.

- ✓ Алгоритм дії під час повітряної тривоги для вчителів школи під час навчання з використанням дистанційних технологій
  - додаток 10.

5. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор шкли

Лариса Фарин

ПРАВИЛА

перебування учасників освітнього процесу та організації освітнього процесу в укриттях

I. Загальні положення

1. Правила перебування учасників освітнього процесу в укриттях (далі – Правила) встановлюють умови перебування та правила поведінки учасників освітнього процесу в укритті закладу .
2. Ці Правила розроблено відповідно до Кодексу цивільного захисту України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку реалізації експериментального проєкту, щодо посилення безпеки освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти в умовах правового режиму воєнного стану та з метою створення безпечних умов здобуття загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1245, Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, включення об'єктів до складу та виключення таких об'єктів з фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138 (зі змінами).
3. Дотримання цих Правил є обов'язковим для усіх учасників освітнього процесу, які перебувають в укриттях закладу з метою збереження їх життя та здоров'я.
4. Учасники освітнього процесу пересуваються до місць укриття відповідно до затверджених керівником закладу освіти Правил пересування та Планів евакуації.

III. Дії працівників закладу в укритті

1. Педагогічні працівники:
  - 1.1. Ведуть облік здобувачів освіти, які знаходяться в укритті та інформують адміністрацію закладу про їх кількість, які були переміщені до укриття, інформують через viber групи батьків, або опікунів дітей про присутність здобувачів освіти в укритті .
  - 1.2. Спостерігають за психологічним станом дітей, надають першу психологічну допомогу у разі потреби. Інформують практичного психолога про запит на отримання психологічної допомоги тощо.
  - 1.3. Організують різні види діяльності в умовах, створених в укритті, проводять виховну роботу, бесіди про необхідність дотримання правил поведінки у надзвичайних ситуаціях. У разі умов та можливості продовжують проведення навчальних занять відповідно до розкладу.

- 1.4. Підтримують дисципліну та здійснюють контроль за поведінкою, дотриманням здобувачами освіти цих Правил, слідкують за тим, щоб здобувачі освіти самовільно не залишали укриття.
- 1.5. Допомагають в організації харчування здобувачів освіти.
2. Практичний психолог здійснює свою діяльність відповідно до посадових обов'язків, акцентуючи свою діяльність на надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу, надання консультацій, першої психологічної допомоги. Перевагу у психологічному супроводі варто надавати здобувачам освіти початкових класів.
3. Технічні працівники (технічний персонал) закладу:
  - 3.1. Здійснюють заходи із підтримання санітарно-гігієнічних умов в Укритті.
  - 3.2. Контролюють функціонування системи вентиляції та опалення приміщення, інших систем і мереж життєзабезпечення Укриття.
  - 3.3. Допомагають педагогічним працівникам в розміщенні здобувачів освіти в Укритті, організують відвідування санітарної кімнати, тощо.
4. Заступники директора з навчально-виховної (виховної) роботи здійснюють координацію функціонування Укриття та контролюють діяльність працівників закладу, дотримання цих Правил.
5. Відповідальність за життя і здоров'я здобувачів освіти, які знаходяться в Укритті, несуть педагогічні працівники:
  - 5.1. Вчитель, вчитель початкових класів - під час навчального заняття відповідно до розкладу та під час перерви після нього, до моменту початку наступного заняття.
  - 5.2. Класний керівник – після завершення навчальних занять відповідно до розкладу та до моменту подачі сигналу «відбій повітряної тривоги».
  - 5.3. Вихователь групи подовженого дня – весь час функціонування групи подовженого дня відповідно до затвердженого режиму роботи.
  - 5.4. Батьки та опікуни здобувачів освіти повинні, відправляючи дитину до школи перевірити у додатку «Повітряна тривога», чи не оголошено «повітряну тривогу» в нашому регіоні, якщо все таки оголошено, слід залишити дитину вдома до оголошення сигналу «відбій повітряної тривоги». Після закінчення «повітряної тривоги» діти матимуть 20 хвилин, щоб прийти до школи.

II. Основні правила перебування в укритті

1. В Укритті кожен клас здобувачів освіти розміщується у попередньо відведених приміщеннях та місцях разом із педагогічним працівником, який відповідає за них та несе персональну відповідальність.
2. Учасникам освітнього процесу потрібно:
  - 2.1. Триматися подалі від входів та дверей тощо.
  - 2.2. Дотримуватися спокою і дисципліни, не панікувати.
  - 2.3. Виконувати вказівки відповідальних осіб та адміністрації закладу освіти.

- 2.4. Дотримуватися правил особистої гігієни, санітарних вимог, зберігати чистоту, а сміття викидати у спеціально облаштованому місці.
- 2.5. У разі потреби користуватися запасом води та продуктів харчування ощадливо.
3. Під час перебування в укритті забороняється:
  - 3.1. Пересуватися по приміщеннях Укриття без потреби.
  - 3.2. Без дозволу пересувати предмети, брати речі.
  - 3.3. Самовільно заходити до службових приміщень.
  - 3.4. Намагатися самовільно включати (виключати) агрегати спеціального обладнання.
  - 3.5. Відкривати захисні (зовнішні) двері.
  - 3.6. Голосно говорити, кричати, шуміти.
  - 3.7. Палити та розпалювати відкритий вогонь.
  - 3.8. Поширювати чутки або неперевірену інформацію, щоб не сіяти паніку та дезінформувати інших осіб в Укритті.
4. Забороняється перебування в Укритті осіб з небезпечними предметами і речовинами, тваринами (крім тих, що використовуються в освітньому або виховному процесі), явними ознаками алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, не допускається перебування осіб з такими небезпечними предметами та речовинами, як:
  - 4.1. вогнепальна, газова та пневматична зброя, а також боєприпаси до зброї та вибухові матеріали (крім уповноважених працівників правоохоронних органів під час виконання ними службових обов'язків у порядку, визначеному законодавством);
  - 4.2. пристрої для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, балончиками, спорядженими речовиною сльозогінної (сльозоточивої чи дратівної) дії, інші спеціальні засоби активної оборони (крім уповноважених працівників правоохоронних органів під час виконання ними службових обов'язків у порядку, визначеному законодавством, та осіб, які залучаються для охорони закладів освіти);
  - 4.3. холодна зброя, а також кухонні, складані, сувенірні ножі (крім тих, що використовуються працівниками закладів освіти, іншими працівниками для виконання трудових обов'язків або договірних зобов'язань);
  - 4.4. алкогольні, зокрема слабоалкогольні напої, наркотичні засоби, психотропні речовини;
  - 4.5. піротехнічні вироби;
  - 4.6. інші вибухонебезпечні предмети або хімічні речовини, які можуть становити загрозу життю та здоров'ю учасників освітнього процесу (крім таких, що використовуються в освітньому процесі чи господарській діяльності, з дотриманням установлених вимог безпеки).

III. Освітній процес в укритті

1. Укриття закладу під час здійснення освітнього процесу за очною формою здобуття освіти доступні тільки для учасників освітнього процесу.
2. Доступ осіб, які не є учасниками освітнього процесу, в укриття закладу освіти здійснюється виключно з дозволу керівника закладу освіти.
3. Учасниками освітнього процесу є здобувачі освіти; педагогічні працівники; батьки здобувачів освіти; фізичні особи, які провадять освітню діяльність; інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітнього процесу в порядку, що встановлюється закладом освіти.
4. Освітній процес за очною формою здобуття освіти у закладі організовується відповідно до рішення педагогічної ради закладу та здійснюється відповідно до режиму роботи закладу та особливостей організації освітнього процесу (розклад навчальних занять, дзвінків тощо), що визначені у відповідних наказах керівника закладу освіти.
5. За можливості освітній процес продовжується в Укритті відповідно до розкладу навчальних занять та розкладу дзвінків.

V. Організація харчування здобувачів освіти в укритті

1. Під час перебування здобувачів освіти в Укритті графік харчування може змінюватися відповідно до тривалості повітряної тривоги, інших факторів та рішення відповідальної особи за організацію харчування у закладі але не більше ніж на годину від зазначеного часу в графіку харчування.
2. Педагогічні працівники можуть залучатися для організації харчування здобувачів освіти з метою допомоги працівникам харчоблоку із дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.
3. Педагогічним працівникам заборонено здійснювати переміщення здобувачів освіти за межі Укриття з метою організації харчування для них.
4. У разі відключення електроенергії класні керівники (класоводи) 1-11 класів та/або вихователі групи подовженого дня вчасно інформують батьків або законних представників дітей про ситуацію в закладі освіти, неможливості забезпечити дітей гарячим харчуванням та можливість організації харчування здобувачів освіти у формі «сухого пайку» з продуктів, наявних в закладі освіти (хліб, сир, масло, йогурт, фрукти, інше).

VI. Правила поведінки здобувачів освіти під час прийому їжі в укритті

1. Під час роздачі їжі рекомендовано дотримуватися черги, не штовхатися, не відбирати їжу в інших здобувачів освіти, дослухатися вказівок працівників харчоблоку та педагогічних працівників, які допомагають в організації харчування.
2. Перед прийомом їжі здобувачі освіти обов'язково миють руки або обробляють антисептичними засобами, використовують паперові серветки та/або рушники.

3. Прийом їжі здійснюється спокійно, не поспішаючи, добре пережовувати їжу. Столові прибори використовувати за призначенням, не гратися ними, їжу не кидати, напої не розливати. Не рекомендується розмовляти та створювати шум, кричати і сміятися голосно під час прийому їжі.
4. Після прийому їжі кожен здобувач освіти прибирає за собою, акуратно зносить використаний посуд та столові прибори у спеціально визначене місце, сміття викидає.

VII. Тривалість перебування та залишення укриття

1. Рекомендовано залишатися в Укритті до моменту оголошення сигналу «Відбій повітряної тривоги».
2. Здобувачам освіти заборонено самостійно залишати укриття до офіційного дозволу покинути його.
3. Батьки або законні представники дітей не мають обмежень щодо можливості забирати здобувачів освіти з Укриття. Проте це повинно відбуватися із інформуванням педагогічного працівника у письмовій формі (під підпис) та подальшою повною відповідальністю за життя і здоров'я здобувача освіти.
4. Покидати Укриття можна з дозволу відповідальної особи після отримання сигналу, або в разі аварійного стану, що створює загрозу життю і здоров'ю осіб, які в ньому знаходяться (наприклад, якщо там сталася пожежа, підвищено концентрацію шкідливих газів, закінчується повітря тощо). Якщо основні виходи не можна використовувати, евакуація відбувається через аварійні виходи.
5. У разі завалу укриття або його пошкодження, відповідальні особи не чекаючи допомоги ззовні, мають організувати роботи щодо виходу із нього та за потреби залучають осіб, які там перебувають.
6. Евакуацію з укриття потрібно виконувати в такій послідовності: спочатку на поверхню виходить декілька осіб, для того щоби надати допомогу тим, хто не може вийти самостійно, а потім евакуюються потерпілі, особи старшого віку та діти, а після них — усі інші.

VIII. Прикінцеві положення

1. Ці правила вступають в дію з 20.08.2025 року
2. Правила перебування учасників освітнього процесу в укриттях Поторицької загальноосвітньої школи I-III ступенів Сокальської міської ради Львівської області ухвалюються (вносяться зміни) педагогічною радою закладу освіти та затверджуються керівником закладу освіти.
3. Дотримання цих Правил є обов'язковим для усіх учасників освітнього процесу.

ПРАВИЛА

пересування учасників освітнього процесу
до місць укриття та у зворотному напрямку

I. Загальні положення

1. Правила пересування учасників освітнього процесу до місць укриття та у зворотному напрямку (далі – Правила) встановлюють правила поведінки під час перебування учасників освітнього процесу в укриття закладу освіти.
2. Ці Правила розроблено відповідно до Порядку реалізації експериментального проекту, щодо посилення безпеки освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти в умовах правового режиму воєнного стану та з метою створення безпечних умов здобуття загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1245, Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, включення об'єктів до складу та виключення таких об'єктів з фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138 (зі змінами).
3. Дотримання цих Правил є обов'язковим для усіх учасників освітнього процесу.
4. Учасники освітнього процесу пересуваються до місць укриття відповідно до затверджених керівником закладу освіти Планів евакуації.

II. Організація виходу з приміщення закладу

1. Почувши сигнал повітряної тривоги або інше оповіщення, здобувачі освіти та інші учасники освітнього процесу повинні негайно припинити заняття (освітній процес призупиняється) чи свою роботу (діяльність).
2. Кожен здобувач освіти залишає свої особисті речі на своїх місцях, бере із собою верхній одяг тощо.
3. Здобувачі освіти повинні швидко залишити приміщення (кабінет) в якому перебували, без паніки та штовханини вишикуватися в колону за класним керівником або вчителем. У разі знаходження здобувачів освіти на території закладу або поряд з ним зразу рухатися до укриття закладу освіти у супроводі працівників школи або самостійно дотримуючись цих Правил.
4. Перед тим, як почати пересуватися до укриття, працівникам закладу потрібно пересвідчитися в тому, що з приміщення всі вийшли, потім вимкнути освітлення, електроприлади та водопостачання.

5. Технічний персонал допомагає педагогічним працівникам організувати евакуацію та рух здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу до укриття тощо.

II. Безпечний рух до укриття та у зворотному напрямку

1. Усі учасники освітнього процесу та інші особи зобов'язані дотримуватися вказівок працівників школи та/або відповідальної особи за евакуацію із закладу.
2. Пересування до укриття та у зворотному напрямку здійснюється спокійно, без паніки, бігу та криків.
3. Важливим є дотримання дистанції для уникнення тисняви.
4. Кожен клас рухається згідно з заздалегідь визначеним Маршрутом руху та Планом евакуації до укриття. Не допускається відхилення від Маршрутів руху.
5. Педагогічні працівники закладу:
  - 5.1. Організують якнайшвидше переміщення здобувачів освіти до укриття.
  - 5.2. Не допускають паніки під час переміщення учасників освітнього процесу в укриття, заспокоюючи їх та надаючи пояснення, що відбувається.
6. Під час переміщення здобувачам освіти заборонено самостійно залишати клас або повертатися назад без дозволу педагогічного працівника.

III. Вхід та перебування в укритті

1. Вхід до укриття здійснюється організовано, дотримуючись дисципліни, дистанції та без штовханини.
2. Необхідно дотримуватись тиші, виконувати вказівки працівників школи та розміщуватись на заздалегідь визначених місцях.
3. Педагогічні працівники перевіряють, чи всі здобувачі освіти перебувають в укритті. У разі, коли окремі здобувачі освіти самовільно залишили заклад освіти та не перемістилися до укриття, педагогічний працівник, який несе відповідальність за даних здобувачів освіти негайно (з безпечного місця) повідомляє адміністрацію закладу освіти та класного керівника про відсутність дітей, який в свою чергу повідомляє про це батьків.

IV. Вихід з укриття

1. Після офіційного оголошення сигналу «Відбій повітряної тривоги», іншого сигналу та переконавшись у відсутності небезпеки дозволяється здійснювати вихід з укриття.
2. Педагогічні працівники організують вихід здобувачів освіти з укриття, починаючи з здобувачів освіти початкової ланки.
3. Технічні працівники (технічний персонал) стежить за порядком та послідовним виходом всіх учасників освітнього процесу з укриття та доповідають про це відповідальній особі.

V. Прикінцеві положення

1. Ці правила вступають в дію з 20.08.2025 року
2. Правила перебування учасників освітнього процесу в укриттях Поторицької загальноосвітньої школи I-III ступенів Сокальської міської ради Львівської області ухвалюються (вносяться зміни) педагогічною радою закладу освіти та затверджуються керівником закладу освіти.
3. Дотримання цих Правил є обов'язковим для усіх учасників освітнього процесу.

Додаток 3
до наказу по школі
від __.__.2025 № ____

Правила

підвезення здобувачів освіти та алгоритми дій водія шкільного автобуса, супроводжуючих осіб та здобувачів освіти у разі виникнення надзвичайної ситуації під час руху шкільного автобуса.

I. Загальні положення.

1. Ці Правила розроблено відповідно до Порядку реалізації експериментального проекту, щодо посилення безпеки освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти в умовах правового режиму воєнного стану та з метою створення безпечних умов здобуття загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1245, Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, включення об'єктів до складу та виключення таких об'єктів з фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138 (зі змінами).
2. Пасажири шкільного автобуса зобов'язані знати та неухильно виконувати вимоги цих Правил, а також бути взаємно ввічливими.
3. Кожен із пасажирів шкільного автобуса має право розраховувати на те, що й інші пасажири виконують ці Правила.
4. Дії або бездіяльність пасажирів шкільного автобуса та інших осіб не повинні створювати небезпеку чи перешкоду для руху, загрожувати життю або здоров'ю громадян, завдавати матеріальних збитків.
5. Пасажири шкільного автобуса зобов'язані бути особливо уважними під час руху транспортного засобу.
6. Пасажири шкільного автобуса, які порушують ці Правила, несуть відповідальність згідно із законодавством.

II. Правила перевезення школярів спеціалізованими автобусами.

1. Перевезення організованих груп дітей повинно здійснюватись із забезпеченням високого рівня безпеки, надійності і якості транспортного обслуговування.
2. Максимальна кількість дітей для перевезення автобусом не повинна перевищувати кількості місць для сидіння у ньому згідно із паспортом заводу-виготовлювача.
3. Організовані групи дітей повинні перевозитися досвідченими водіями, які мають стаж керування транспортним засобом більше трьох років.
4. Перевезення організованих груп дітей колоною із п'яти і більше автобусів узгоджується з органами Державтоінспекції.
5. Схема маршруту та розклад руху складаються в трьох примірниках, узгоджуються пасажирським перевізником з відповідними органами Державтоінспекції і затверджуються перевізником.
6. На схему маршруту наносяться ділянки доріг, населені пункти, місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, аварійно-небезпечні ділянки тощо.
7. Один примірник схеми маршруту і розкладу руху видається водію, інші два зберігаються у замовника та водія.
8. Інформаційне забезпечення перевезень організованих груп дітей повинно бути візуальним.
9. Під час руху автобусів з організованими групами дітей у колоні відповідно до вимог Правил дорожнього руху:
  - встановлюється розпізнавальний знак «Колона»;
  - вмикається ближнє світло фар;
  - автобуси повинні рухатися тільки в один ряд якнайближче до правого краю проїзної частини, за винятком випадків, коли колона супроводжується транспортними засобами Державтоінспекції;
  - швидкість руху колони і дистанції між автобусами встановлюються старшим колони або за режимом руху головної машини;
  - колона повинна бути поділена на групи (не більше п'яти транспортних засобів у кожній), дистанція між якими забезпечує можливість обгону групи іншими транспортними засобами;
  - у разі зупинки колони на дорозі на всіх автобусах вмикаються засоби аварійної сигналізації.

У салоні автобуса повинні бути позначені місця розташування аварійних виходів із зазначенням способу їх відкриття, вогнегасника, аптечки та кнопки екстреної зупинки. Написи можуть змінюватися відповідними символічними зображеннями.

У разі настання несприятливих метеорологічних і дорожніх умов, виходу із ладу автобуса, загрози безпеки руху, а також погіршення здоров'я водія необхідно припинити рух з повідомленням про це пасажирського перевізника, який повинен вжити заходів для доставки дітей до кінцевого пункту маршруту, заміни автобуса, водія.

До поїздки допускаються діти, які не мають протипоказань для далеких переїздів за станом здоров'я.

Перевезення стоячих школярів забороняється.

III. Посадка в автобус.

- Посадка в автобус починається тільки по команді старшої особи, відповідальної за перевезення учнів.
- Першою в автобус заходить супроводжуюча особа і займає своє місце у ньому.
- Старші школярі займають місця в задній частині салону автобуса, молодші - в передній.
- Заходити в шкільний автобус потрібно не поспішаючи, дотримуючись черги, не випереджаючи всіх.

IV. Поїздка в автобусі.

4.1. Під час руху школярам забороняється:

- ставити в прохід салону автобуса свої речі;
- вставати із своїх місць і ходити по салону автобуса;
- без необхідності натискати сигнальні кнопки «виклик до водія»;
- самостійно відкривати і закривати кватирки та вентиляційні люки;
- псувати оббивку сидінь та інше обладнання автобуса;
- кричати, висовуватися з вікна, заважати іншим при вході та виході;
- смітити;
- відволікати увагу водія від керування;
- користуватись аварійним обладнанням без потреби.

V. Вихід із автобуса.

Вихід з автобуса починається тільки по команді старшої особи, відповідальної за перевезення учнів.

Першою з автобуса виходить старша особи, відповідальна за перевезення школярів, і допомагає молодшим школярам вийти із автобуса.

VI. Обов'язки пасажирів

Пасажир автобуса зобов'язаний:

- займати зазначене місце;
- виконувати вимогу супроводжуючої особи, що має право здійснювати контроль;
- здійснювати посадку (висадку) лише після повної зупинки автобуса;

- у разі настання дорожньо-транспортної пригоди надати можливу допомогу потерпілим і повідомити про це органам поліції;
- повідомити водієві про виявлені забуті речі, документи та цінності.

VII. Права пасажирів.

Пасажир має право на безпечне і високоякісне перевезення.

VIII. Інструкція з пожежної безпеки та евакуації пасажирів.

1. Дана інструкція являється додатком до інструкції по експлуатації автобуса і обов'язкова до виконання в спеціалізованих автобусах, які пристосовані для перевезення школярів.
2. В салоні автобуса заборонено перевозити, зберігати легкозаймисті рідини, тверді речовини, а також засоби для їх підпалу, в тому числі різноманітні види феєрверків та петард.
3. Водію і пасажирам автобуса забороняється курити, використовувати запальнички і сірники як джерело світла.
4. Ознаками проблеми займання являється поява диму або характерного запаху електропроводки, що горить, та інші події, які пов'язані з зовнішніми впливами і здатні привести до займання (наприклад ДТП).
5. Рішення про зупинку автобуса і спосіб евакуації приймає старша особа, відповідальна за їх перевезення.
6. Евакуацію слід проводити при будь-яких ознаках небезпеки.
7. Продовження руху допускається тільки після усунення займання та його причини.
8. В залежності від ступеня загрози евакуація може здійснюватися двома способами:
  - з використанням дверей;
  - з використанням дверей та аварійних виходів.
9. Евакуація з використанням дверей здійснюється в наступній послідовності:
  - водій зупиняє автобус, відкриває передні та задні двері, приймає міри по усуненню займання;
  - старша особа, відповідальна за перевезення дітей, голосно і чітко подає команду для початку евакуації, вказуючи при цьому, якій групі дітей виходити через передні двері, а якій через задні двері.
  - старша особа, відповідальна за перевезення дітей, знаходячись в автобусі, своїми діями запобігає виникненню паніки і організовує вихід з автобуса;
  - старша особа, яка знаходиться в задній частині автобуса, відкриває задні двері і, вийшовши з автобуса, допомагає дітям вийти із нього, а також указує їм місце збору на безпечній відстані від автобуса;

- старша особа, відповідальна за перевезення дітей, останньою виходить із автобуса, попередньо переконавшись у відсутності у ньому дітей.

VIII. Алгоритм дій водія шкільного автобуса при виникненні надзвичайної ситуації під час руху шкільного автобуса

I. Негайна оцінка ситуації

1. Визначити характер надзвичайної ситуації (поломка, ДТП, пожежа, різке погіршення погодних умов, загроза здоров'ю пасажирів тощо).
2. Прийняти рішення щодо негайної зупинки транспортного засобу.

II. Безпечна зупинка автобуса

1. Увімкнути аварійну світлову сигналізацію.
2. Зупинити автобус на узбіччі або в безпечному місці.
3. Зафіксувати автобус стоянковим гальмом.
4. За необхідності – виставити знак аварійної зупинки.

III. Забезпечення безпеки пасажирів

1. Оцінити ризики для життя і здоров'я дітей.
2. Повідомити пасажирам про ситуацію чітким і спокійним голосом.
3. При загрозі вибуху, пожежі, диму – організовано евакуювати дітей через основні та запасні виходи, відвести на безпечну відстань (не менше 20 метрів від автобуса, подалі від проїжджої частини).

IV. Надання першої допомоги

1. У разі травмування – надати домедичну допомогу згідно з інструкціями.
2. Використати аптечку, розміщену в автобусі.

V. Повідомлення відповідальних осіб і служб

- Зателефонувати до:

1. Служби екстреної допомоги – 101, 102, 103 (залежно від характеру ситуації).
2. Директора школи або відповідальної особи закладу освіти.
3. Перевізника (якщо перевезення здійснює стороння організація).
4. Повідомити: місце події, характер ситуації, кількість дітей, наявність постраждалих.

VI. Очікування допомоги та контроль ситуації

1. Забезпечити нагляд за дітьми до прибуття допомоги.
2. Не допускати повернення дітей в автобус до усунення небезпеки.
3. Виконувати вказівки екстрених служб.

VII. Документування події

1. Після ліквідації наслідків – скласти письмове пояснення щодо обставин.
2. Допомогти адміністрації школи у складанні акту про подію.

X. Алгоритм дій супроводжуючої особи при виникненні надзвичайної ситуації під час руху шкільного автобуса

I. Збереження спокою та швидка оцінка обстановки

1. Не піддаватись паніці, щоб не створювати додаткової тривоги серед дітей.

2 Оцінити характер ситуації (пожежа, ДТП, технічна несправність, загроза ззовні, погіршення здоров'я дитини тощо)

II .Взаємодія з водієм

1. Виконувати вказівки водія щодо дій у конкретній ситуації.
2. Уточнити план евакуації або безпечного перебування в автобусі.

III. Забезпечення безпеки дітей

1. Заспокоїти пасажирів, організувати їхні дії.
2. При необхідності — допомогти дітям застігнути ремені безпеки або підготуватися до евакуації.
3. Стежити, щоб ніхто не вибігав з автобуса без команди.

IV.Організація евакуації

При загрозі (пожежа, дим, витік палива, небезпека вибуху) — діяти за сигналом водія:

1. Відчинити двері або аварійні виходи.
2. Виводити дітей спочатку тих, хто сидить ближче до виходу.
3. Допомогати дітям, які потребують підтримки (молодші, з особливими потребами).
4. Відвести групу на відстань не менше 20 м від автобуса та дороги.

V. Надання домедичної допомоги

1. За потреби — використати аптечку.
2. Надати допомогу постраждалим (зупинка кровотечі, перевірка дихання тощо).
3. Не залишати дітей без нагляду.

VI. Повідомлення та координація

1. Допомогти водію у виклику екстрених служб (101, 102, 103).
2. Повідомити адміністрацію школи про подію (місце, час, кількість дітей, наявність постраждалих).
3. Залишатися на зв'язку з керівництвом закладу освіти.

VII. Контроль дітей до прибуття допомоги

1. Постійно перевіряти наявність усіх учнів.
2. Забезпечити дисципліну та безпеку, не допускати повернення до автобуса.
3. Підтримувати моральний стан дітей, відволікати від паніки.

VIII. Після ліквідації наслідків

1. Сприяти фіксації обставин події (свідчення, пояснення).
2. Допомогти адміністрації у складанні акту.

XI. Алгоритм дій здобувачів освіти при виникненні надзвичайної ситуації під час руху шкільного автобуса

1. Зберігати спокій

- * Не кричати, не вставати зі свого місця без дозволу.
- * Виконувати вказівки водія та супроводжуючої особи.

2. Під час раптової зупинки або небезпеки

- * Триматися за поручні або спинку сидіння.
- * Не намагатися самостійно відчиняти двері чи вікна

3. Якщо потрібно залишити автобус

- * Чекати команди супроводжуючої особи або водія.
- * Виходити організовано, без штовханини, спочатку діти, що сидять ближче до виходу.
- * Використовувати основні або запасні виходи за вказівкою дорослих.

4. Після виходу з автобуса

- * Відійти на безпечну відстань — не менше 20 метрів від автобуса і проїжджої частини.
- * Не повертатися до автобуса без дозволу дорослих.

5. Якщо хтось отримав травму

- * Повідомити про це супроводжуючу особу або водія.
- * Не намагатися самостійно переносити постраждалого.

6. Очікування допомоги

- * Залишатися разом з групою.
- * Виконувати всі вказівки дорослих.
- * Не відходити без дозволу.

ХІІ. Прикінцеві положення

1. Ці правила вступають в дію з 20.08.2025 року
2. Правила підвезення здобувачів освіти та алгоритми дій водія шкільного автобуса, супроводжуючих осіб та здобувачів освіти у разі виникнення надзвичайної ситуації під час руху шкільного автобуса. Поторицької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Сокальської міської ради Львівської області ухвалюються (вносяться зміни) педагогічною радою закладу освіти та затверджуються керівником закладу освіти.
3. Дотримання цих Правил є обов'язковим для усіх учасників освітнього процесу.

Додаток 4
до наказу по школі
від __.__.2025 № ____

Алгоритм поведінки з вибухонебезпечними предметами

1. Якщо ви побачили підозрілий предмет в жодному разі не торкайтесь та не пересувайте його руками.
2. Позначте палицями (одягом, камінцем тощо) місце, де знаходиться підозрілий предмет.
3. Попередьте про знахідку інших осіб поруч. Відведіть їх та відійдіть самі на безпечну відстань (не менше 100 метрів)
4. Зателефонуйте 101 або 102 та повідом про виявлення ВВП.
5. Не користуйтеся телефонами або іншими засобами радіозв'язку поблизу підозрілого предмета.
6. Не намагайтеся розібрати підозрілий предмет витягти з нього вибухову речовину або детонатор.

7. Особливо, будьте обережні перебуваючи в лісі, полі, біля водойм, на вибухонебезпечні предмети можна натрапити у будь яких неочікуваних місцях.
8. Пам'ятайте, що активувати вибухонебезпечні предмети може навіть найменший зовнішній вплив, наприклад: удар або струс, тертя чи нагрівання.

Додаток 5
до наказу по школі
від __.__.2025 № __

Алгоритм дій, якщо трапився завал будинку.

1. Покличте на допомогу. Повідомте, де ви знаходитесь.
2. Спокійно чекайте поки розберуть завал.
3. Ваші дії, якщо вас ніхто не чує:
  - Спробуйте вивільнити руки ноги.
  - Оцініть навколишню обстановку.
  - Обережно розберіть завал. Намагайтеся не зачепити те на чому ви тримаєтесь.
  - Якщо ви впевненні в своїх силах терпляче кличте на допомогу.
  - Якщо є можливість скористайтесь мобільним телефоном , стукайте по трубах, батареях опалення.
  - Якщо ніхто не чує спробуйте розбирати завал.
  - Звільнившись, огляньте себе, за можливості надайте собі першу медичну допомогу.
  - В очікувані допомоги, намагайтеся уникнути переохолодження.

Додаток 6
до наказу по школі
від __.__.2025 № __

Алгоритм дій при обстрілах житлових будинків.

1. Сповіщення про тривогу буває двох видів: переривчаста сирена (чекайте, за 5 хвилин після сигналу канали повідомлять, що робити далі).
Безперервна сирена (треба негайно йти в укриття)
2. Після сповіщення про повітряну тривогу треба вимкнути: світло, газ, воду.

3. При виборі місця перебування під час небезпеки врахуйте:

-під час боїв у населеному пункті є загроза потрапляння в житло куль при обстрілах (найбільш небезпечні місця у будинку: перший, другий і третій поверхи) .

-при повітряній тривозі небезпечнішим є останній поверх.

4. Якщо залишились у помешканні, сховайтесь у ванній кімнаті(якщо в ній немає газового котла) або розмістіться в просторі за двома глухими стінками.

Що брати з собою в укриття :

- Воду (3 літри на особу)
- Суху їжу щонайменше на дві доби
- Телефон з павербенком
- Свисток для подачі сигналу
- Ліхтарик

Додаток 7
до наказу по школі
від __.__.2025 № ____

Алгоритм дій водія шкільного автобуса під час сигналу «Увага!Повітряна тривога!»

1.При отриманні сигналу «Повітряна тривога», водій спільно з вихователем оцінює обстановку і приймає відповідне рішення щодо слідування направляє автобус до найближчого місця укриття (спеціально облаштоване укриття, місце зупинки автобуса, місце місцевості, яке можна використати, як укриття).

2.По прибуттю до місця укриття (найбільш безпечного місця на місцевості) спільно з вихователем організовано виводить дітей з автобуса.

3.Спільно з вихователем здійснювати контроль за дітьми, у тому числі за станом їх самопочуття.

4.При отриманні сигналу «Відбій повітряної тривоги», спільно з вихователем організовує виведення дітей з місця укриття, посадку в автобус.

5. Уникати зупинки(не зупиняйтесь) біля потенційно- небезпечних об'єктів по маршруту слідування(АЗС,склади і бази ПММ, силові електричні підстанції, газокompресорні станції,шляхопроводи, військові частини).

Додаток 8
до наказу по школі
від __.__.2025 № __

Алгоритм дій вихователя по довозенню учнів шкільним автобусом під час сигналу «Увага! Повітряна тривога!»

1. При отриманні сигналу «Повітряна тривога», вихователь спільно з водієм оцінює обстановку і приймає відповідне рішення щодо слідування до найближчого місця укриття (спеціально облаштоване укриття, місце зупинки автобуса, місце місцевості, яке можна використати, як укриття).
2. Про прийняте рішення повідомляє керівника навчального закладу .
3. По прибуттю до місця укриття (найбільш безпечного місця на місцевості) спільно з водієм організовано виводить дітей з автобуса.
4. Спільно з водієм здійснювати контроль за дітьми, у тому числі за станом їх самопочуття.
5. При отриманні сигналу «Відбій повітряної тривоги», спільно з водієм організовує виведення дітей з місця укриття, посадку в автобус та перевіряє їх наявність за списком.
6. Про вжиті заходи повідомляє керівника навчального закладу.

Додаток 9
до наказу по школі
від __.__.2025 № __

Алгоритм дії під час ядерного вибуху

Якщо ядерний вибух застав вас у приміщенні, для початку переконайтесь, що повітря не потрапляє до приміщення – закрийте всі вікна, двері, вентиляційні отвори, вимкніть кондиціонер. Однак, навіть з урахуванням виконання цих умов, краще перебувати у кімнаті без вікон. Залишайтеся в укритті, доки органи влади не нададуть інші інструкції: не вимикайте радіо, телефон або інший засіб зв'язку, щоб не пропустити повідомлення.

Не використовуйте водопровідну воду, доки не буде сповіщення про те, що вона безпечна. Не їжте і не торкайтеся нічого, що могло б отримати радіоактивне забруднення.

Своїх хатніх тварин потрібно також тримати в укритті.

Якщо ядерний вибух застав у дорозі, у жодному разі не можна дивитися у бік спалаху в небі. Це світлове випромінювання триває кілька секунд, але настільки інтенсивне, що може спричинити опіки відкритих ділянок тіла та тимчасове засліплення.

Окрім цього, потрібно зупинити транспортний засіб на безпечній ділянці та перекрити попадання повітря всередину нього.

Вуха необхідно закрити навушниками, рот і ніс – маскою або тканиною, дихати потрібно тільки через них до потрапляння в укриття.

Також потрібно прийняти захисну позу – прикрити голову руками та опустити лікті на коліна.

Після вибуху, буквально протягом кількох хвилин потрібно знайти, де сховатися – укриття, підвал, бетонні будівлі з мінімальною кількістю вікон та дверей.

Якщо ядерний вибух застав на вулиці, перше правило – не дивитись на спалах. Потрібно відразу знайти поглиблення, в якому можна сховатися від уламків та ударної хвилі.

Усі відкриті ділянки тіла потрібно прикрити, закрити обличчя маскою, шарфом або хусткою, надіти навушники чи окуляри.

Необхідно лягти на землю обличчям донизу, ногами у бік вибуху, руки покласти під себе. Після вибуху потрібно якнайшвидше знайти собі укриття.

Алгоритм дій в укритті після ядерного вибуху:

Перш, ніж зайти в укриття, потрібно обережно зняти верхній шар одягу (на ньому залишається велика кількість радіоактивного пилу) або повністю переодягнутися. Одяг варто помістити у герметичний контейнер чи пластиковий пакет та зберігати подалі від людей та тварин.

Після потрапляння в укриття при можливості потрібно прийняти душ з милом і вимити голову шампунем – якщо проточна вода безпечна. Якщо ні, потрібно ретельно вимити руки, обличчя та всі відкриті ділянки тіла бутильованою водою або обтертися вологими серветками чи вологою тканиною.

В укритті потрібно закрити всі вікна, двері, вентиляційні отвори. По можливості тримати дистанцію з іншими людьми, не торкатися їх.

Крім того, не можна їсти нічого, що могло отримати радіоактивне забруднення.

У разі ядерного вибуху можна використовувати: будь-які продукти у вигляді консервів, пляшок, банок, коробок; продукти з холодильника та морозильної камери. Перед тим, як відкрити банки, пляшки тощо - всю їхню поверхню потрібно протирати вологою серветкою як і кухонне начиння.

В укритті потрібно весь час тримати увімкненими засоби зв'язку, щоб не пропустити інструкції органів влади.

Додаток 10
до наказу по школі
від __.__.2025 № ____

Алгоритм дії під час повітряної тривоги для вчителів школи під час навчання з використанням дистанційних технологій.

Під час сигналу повітряної тривоги:

1. Демонструйте впевненість у своїх діях. Спокійно повідомте учням, що оголошено сигнал «Увага всім ! Повітряна тривога»
2. Акцентуйте увагу учнів фразою «Ви йдете в безпечне місце, яке встановлене за правилами вашої сім'ї».
3. Акцентуйте увагу учнів фразою «Натисніть кнопку «вийти з конференції» та кнопку «виключення комп'ютера»».
4. Акцентуйте увагу учнів фразою «Після сигналу «Відбій тривоги» доєднайтеся до занять за розкладом».
5. Дочекайтеся щоб, усі учні, які є слухачами вийшли з он лайн зв'язку .